

5/92

Konduktöörin suistuminen junan alle

työpaikkaonnettomuuksien tutkinta (TOT)

1. Tapahtuman kuvaus

Apulaiskonduktööri N.N oli tehnyt tuloilmoituksen ja ollut järjestelymestarin työhöntulotarkastuksessa. Tarkastuksessa ei havaittu mitään tavallisuudessa poikkeavaa. N.N ilmoittautui junan johtavalle konduktöörille K.K:lle ja sai häneltä tehtävänsä, joita lähti suorittamaan. Tämän jälkeen N.N poistui junasta ilmeisesti olettaen, että juna odottaa Turun suunnalta tulevaa pikajunaa, joka oli myöhässä. Todennäköisesti N.N:n tarkoitus oli käydä katsomassa, onko radanalitustunnelissa mahdollisesti tulos vielä matkustajia.

Johtava konduktööri sopi junansuorittajan kanssa, että myöhässä olevaa pikajunaa ei odoteta. Hän antoi pikajunalle lähtöluvan olettaen, että sekä matkustajat että henkilökunta ovat junassa. Hän ei varmistanut asiaa eikä ottanut yhteyttä N.N:ään. Junan lähtiessä K.K nousi junaan. Asemalaituri oli tällöin tyhjä.

Muutamaa minuuttia myöhemmin käveli konduktööri L.L laiturilla I. Tällöin hän havaitsi, että laiturilla II oli konduktöörin lakki. Hän lähti tarkastamaan asiaa, jolloin hän havaitsi onnettomuuden sattuneen. N.N löytyi noin 20 metriä lakin löytymispaikasta eteenpäin junaraiteilta kuoliaaksi ruhjoutuneena.

2. Tapaturmaan vaikuttaneita tekijöitä

Liukastuminen asemalaiturilla

Tapahtumapäivänä oli satanut lunta, joka muuttui myöhemmin räntäsateeksi, joten laiturinpinta oli rännän liukastama. Asemalaiturilla oli havaittavissa tapahtuman jälkeen muutamia juoksuaskeliksi määriteltäviä jalanjälkiä ja viimeisenä liukastumisjälki sillä kohdalla, josta N.N:n lakki löytyi. Tästä voidaan päätellä, että N.N oli havainnut junan lähtevän ja juossut ehtiäkseen junaan. Tällöin hän oli liukastunut ja joutunut raiteille ja junan alle.

N.N ei tiennyt junan lähtöaikaa

Todennäköistä on, että N.N luuli pikajunan odottavan toista, Turusta päin tulevaa pikajunaa, joka oli runsaasti myöhässä. Tästä syystä N.N lähti asematunneliin tarkistamaan, onko matkustajia vielä mahdollisesti tulossa. Hän ilmeisesti arveli, että hän huomaa Turun pikajunan saapumisen ja ehtii sen jälkeen hyvissä ajoin junaan. Havaitessaan oman junansa lähtevän, hän oli juossut hypätäkseen liikkuvaan junaan. Tällöin hän oli liukastunut edellä kuvatuin seurauksin.

Junan lähteminen liikkeelle odotettua aikaisemmin

K.K sopi junansuorittajan kanssa, että pikajuna ei odota toisen junan saapumista. Hän antoi junan kuljettajalle lähtömerkin laiturilla seisten. Hän oletti, että N.N on ju-

nassa. Koska laiturilla ei ollut enää muita ihmisiä eikä ketään junaan pyrkivää, juna lähti liikkelle ja K.K nousi viimeisenä junaan. Tässä vaiheessa hän ei nähnyt N.N:ää ja oletti, että N.N on viimeisessä junaunussa.

3. Vastaavien tapaturmien torjunta

1. Sopiminen junan lähtöajasta

Konduktöörin tulisi keskenään olla tietoisia junan lähtöajasta, jos junaan on tulossa matkustajia toisesta junasta, joka on myöhässä. Näin etenkin silloin, jos tapana on ollut odottaa toista pikajunaa ennen ko. junan lähtöä asemalta.

2. Yhteydenpitolaitteet konduktööreille

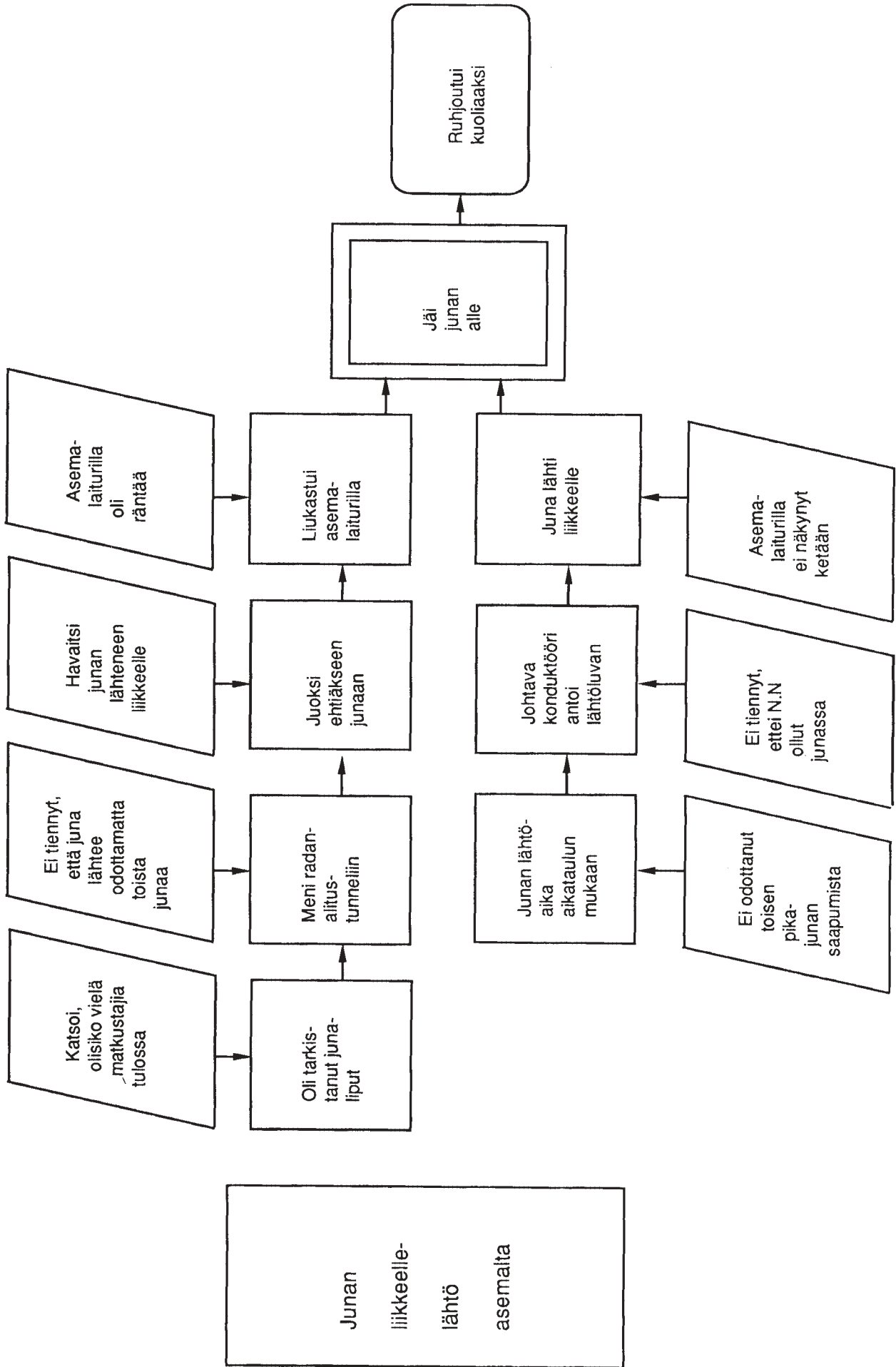
Pikajunat saattavat usein olla pitkiä, jolloin konduktöörit ovat eri päissä junia. Tästä syystä olisi tarpeellista, että konduktööreillä olisi yhteydenpitolaitteet, joilla he voisivat tarkistaa ennen junan lähtöä, että kaikki on kunnossa ja henkilökunta junassa. Matkan aikanakin saattaa olla tarpeen yhteydenpito konduktöörin välillä. Junamatkan aikana saattaa ilmetä vaaratilanteita, joista konduktöörin on hyvä ilmoittaa toisilleen.

3. Liukkauden torjuminen asemalaitureilla

Asemalaitureilla tulisi pyrkiä tehokkaaseen liukkauden torjumiseen hiekottamalla tai suolaamalla. Vaikka junaan ei ole suositeltavaa konduktöörinkään nousta junan liikkuessa, saattaa liukkaas jo normaalisti asemalaiturilla kävellessä aiheuttaa vaaratilanteita niin henkilökunnalle kuin matkustajillekin.

LIITE

Kaavio tapahtumista ja tapaturmatekijöistä

**Tapaturmavakuutus-
laitosten Liitto**
Bulevardi 28
00120 Helsinki
puh. (90) 680 401